

AANBEVELINGEN

De Onderzoeksraad voor Veiligheid constateert tekortkomingen in de wijze waarop plegers van ernstige gewelds- en zedenmisdrijven worden voorbereid op een veilige en verantwoorde terugkeer vanuit de overige forensische zorg naar de samenleving. Om de tekortkomingen weg te nemen zijn verbeteringen nodig in de risicobeoordeling, de verantwoordelijkheidsverdeling en de informatie-uitwisseling.

De Wet straffen en beschermen, die nu in voorbereiding is, kan hieraan bijdragen, maar is niet toereikend om de door de Raad geconstateerde tekortkomingen weg te nemen.

De Raad verwacht van alle betrokken partijen (de Dienst Justitiële Inrichtingen, forensische zorginstellingen, het Openbaar Ministerie, de reclassering, gemeenten en de politie) dat zij gezamenlijk de bevindingen en conclusies in dit rapport gebruiken om de vereiste omslag in denken en handelen te realiseren. Het is aan de minister voor Rechtsbescherming om het voortouw te nemen in het realiseren van een overkoepelende en gezamenlijke aanpak en te zorgen voor de noodzakelijke randvoorwaarden.

De Onderzoeksraad beveelt de minister voor Rechtsbescherming het volgende aan:

Versterk de aandacht voor risico op recidive

1. Versterk de aandacht voor publieke veiligheid bij de behandeling van patiënten met een hoog risico in de overige forensische zorg door:
 - a. een breed gedragen, doelgroepgericht en gevalideerd instrumentarium voor risicotaxatie te ontwikkelen;
 - b. tot die tijd de reeds beschikbare gevalideerde instrumenten voor risicotaxatie te gebruiken;
 - c. het risicoprofiel (aard en omvang) voor recidive periodiek in kaart te brengen met behulp van voornoemde risicotaxatie;
 - d. de behandeling en begeleiding af te stemmen op het risicoprofiel; en
 - e. toetsingscriteria te hanteren bij het toekennen van vrijheden die – gelet op de risico's die de delinquent met zich meebrengt – rekening houden met de publieke veiligheid.

Breng verantwoordelijkheden in lijn met gemeenschappelijk doel

2. Herbeoordeel de taken en verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen op hun bijdrage aan het gemeenschappelijk doel: het veilig en verantwoord laten terugkeren van delinquenten met een hoog recidiverisico vanuit de overige forensische zorg. Pas waar nodig deze taken en verantwoordelijkheden aan.

3. Verleen geen vrijheden aan delinquenten met een hoog risico op recidive, zonder daarbij te voorzien in een adequaat toezicht. Schep daartoe duidelijkheid over de interpretatie en toepassing van de artikelen 15.5 en 43.3 uit de Penitentiaire beginselenwet.

Verbeter de informatievoorziening

4. Verbeter de continuïteit van zorg en van veiligheid door voorafgaand aan de overplaatsing van gedetineerden van een PI naar de overige forensische zorg, alle informatie over te dragen die relevant is voor het waarmaken van de verantwoordelijkheid van de ontvangende partij. Denk hierbij in elk geval aan risicotaxaties, pro justitiarapportages, gedragsrapportages en medicatievoorschriften van de betreffende persoon. Stel bij de vrijwillige overplaatsing van de gedetineerde naar een ander regime en bij de overgang van detentie naar v.i. als voorwaarde dat hij instemt met de overdracht van alle relevante informatie.
5. Versterk de informatiepositie van gemeenten door de BIJ-regeling aan te passen en de uitvoering te verbeteren:
 - a. Stel de BIJ-regeling verplicht voor alle gemeenten.
 - b. Bevorder de tijdigheid, betrouwbaarheid en volledigheid van de BIJ-meldingen, ook ten aanzien van risico-informatie.
 - c. Stem de inhoud van de BIJ-meldingen beter af op de behoefte van de gemeenten.
6. Zorg voor een wettelijke basis voor gegevensuitwisseling tussen gemeenten, justitiële instellingen, forensische instellingen en andere relevante partijen, zodanig dat gemeenten de risico's bij resocialisatie van delinquenten beter kunnen beheersen.